

Παραθυρόφυλλον συγκείμενον ἐκ ξυλίνου πλαισίου παραλληλογράμμου καὶ μικρῶν τεμαχίων σανίδος ὀριζοντίως πρὸς τὸ πλάσιον καὶ παραλλήλως μεταξύ των τεθειμένων καὶ κεκλιμένων ὑπὸ τινα γωνίαν, τῶν ὁποίων τὰ ἄκρα ἐφαρμόζονται στερεῶς εἰς ἐντομάς τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τῶν δύο ἐκατέρωθεν πλευρῶν τοῦ πλαισίου· ἐνίοτε τὰ λεπτὰ μικρὰ τεμάχια δύνανται νὰ κινῶνται ἐλευθέρως μετὰ τὴν βοήθειαν ξυλίνου κατακορύφου κανόνος, περὶ τὸν ὅποιον εἶναι συνηρμοσμένα κοιν.: Ἐνοίγω - κλείνω τίς γρίλιες. Κοιτάζει κρυφὰ ἀπὸ γρίλιες κοιν. Κλείσει τίς γρίλιες, γιατί φυσάει ἀέρας Κέρκ. Τὸ βουρίνι μᾶς ἔσπασε τὴ γρίλια καὶ τῆ βάλαιμε διπλῆ λαπάτσα νὰ ποροπιαστῆ (λαπάτσα = τεμάχιον ξύλου πρὸς ἐνίσχυσιν) Ἰθάκ. || Ἄσμ.

Τὰ μάθια σου ἔναι γαλανὰ τσαὶ τὰ μαλλιά σου γρίλιες ἂν εἶχα τσαὶ λιάτσι νοῦ, ἐσὺ μοῦ τότε πῆρες
Θήρ. (Οἶα) || Ποίημ.
Ξέρει τὴν ὥρα πὸν περνᾶ, τὴν ὥρα πὸν διαβαίνει
καὶ τρέχει ἔς τὸ παράθυρο καὶ μόνη τὸν προσμένει,
μὰ σὰν τὸν βλέπει μακριά, ἔς τὴ γρίλια τῆς τρανεύεται
κ' ἔτσι κ' ἐκεῖνος θλίβεται κ' ἐκεῖνη τυραννεύεται
I. Πολέμ., Χειμώνανθ.², 150, Συνών. παντζούρι. β) Λεπτὸν κιγκλίδωμα, κάγκελο Λεξ. Πρω. Δημητρ.: Τὸ ταμειὸν χωρίζεται ἀπὸ τὰ ἄλλα γραφεῖα μετὰ γρίλιες Λεξ. Δημητρ.
γ) Ἐσχάρα Λεξ. Δημητρ.

γρίλωμα τό, Λεξ. Δημητρ.
Ἐκ τοῦ ρ. γριλῶνω.
Ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ γριλῶνω.

γριλώνω Λεξ. Δημητρ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. γρίλια.
1) Τοποθετῶ γρίλια. 2) Κατασκευάζω παράθυρον μετὰ γρίλιες.

γριοαῖγα ἡ, ἀμάρτ. γρόγα Κρήτ. (Ρέθυμν.)
Ἐκ τῶν οὐσ. γριά, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ ὁ τύπ. γραί, καὶ αἶγα. Τὸ οὐ εἰς τὸν τύπ. γρόγα ἀναλογικῶς πρὸς σύνθετα οἶον γεροντόγα, στειρόγα, φουρειαρόγα, ψιμόγα, ὡς καὶ τὸ παρὰ Φωσκ., Φουρτου., στ. 266 (ἐκδ. Σ. Ξανθοῦδ., σ. 173) γρογάιδαρος «μὰ ἂν παίζης μετὰ γρογάιδαρους δέχου καὶ τσί τσινιές τως».
Ἡ ἡλικιωμένη αἰξ.

γριόβοιδο τό, ἀμάρτ. γρόβουιδο Κρήτ. (Ρέθυμν.)
Ἐκ τῶν οὐσ. γριά, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ ὁ τύπ. γραί, καὶ βόιδι. Διὰ τὸ οὐ τοῦ γρόβουιδο βλ. λ. γριοαῖγα. Τὸ μεγάλῃς ἡλικίας βόιδι.

γριόλα ἡ, Πάρ. γραῖλα Θήρ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. γριά καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -όλα. Πβ. τὸ Ἑλληνιστ. γραιολέα, διὰ τὸ ὅπ. βλ. Ἡσύχ. «γραιολέας· πονηράς, ἢ ὀλεθρίας γραίας».
Ἡ δὺστροπος καὶ κακὴ γραῖα ἐνθ' ἂν. : Αὐτὴ σοῦ εἶναι μὴ γριόλα, ὅπου δὲν ἔχει ταῖρι Πάρ. || Ἄσμ.
Μιὰ γριόλα μ' ἔνα δόδι καὶ μετὰ γλῶσσα σὰ βαπούτσι αὐτόθι.

γριοπροβάτα ἡ, ἀμάρτ. γροπροβάτα Κρήτ.
Ἐκ τῶν οὐσ. γριά, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ ὁ τύπ. γραί, καὶ προβάτα. Διὰ τὴν σύνθεσιν εἰς τὸν τύπ. γροπροβάτα βλ. λ. γριοαῖγα.
Ἡ μεγάλῃς ἡλικίας προβάτα: Παροιμ.

Ξεπλανᾶται ἡ γροπροβάτα | καὶ χορεύει μετὰ ἀρνάκια (ἐπὶ ἡλικιωμένων ἀσχολουμένων μετὰ πράξεις μὴ ἀρμοζούσας εἰς τὴν ἡλικίαν των). Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ.

γριός ὁ, Κεφαλλ. (Λειξούρ.) Μακεδ. (Χαλάστρ.) — Μ. Κρίσπη, Χόρτα, 97 γραιὸς Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Οἶν. Ὀφ. Σούρμ.) γρός Μακεδ. (Βόιον Δαμασκ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. γριά. Πβ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 1, 119 καὶ 2, 112 Μ. Φιλήντ., Γλωσσολογ. 3, 17.

Γέρων ἐνθ' ἂν.: Ἐγὼ γραιὸς ἄνθρωπος ποῦ νὰ δουλεύω; Πόντ. (Οἶν.) Ἔσανε δύο νομάτ' ἀθροῦπ', ὁ ἕνας γραιὸς, ἡ γρι-ἄλλη γριᾶ γυναικα ἔτ' (ἐκ παραμυθ.) Πόντ. (Σούρμ.) || Ἄσμ.

Θὰ κάφου νιούς, θὰ κάφου γρούς, θὰ κάφου παλληκάρια, θὰ κάφου τὸν προυτόπαππα μαζί μετὰ τοῦ Βαγέλιον
Μακεδ. (Βόιον Δαμασκ.)
Ἐνεῦ'κι πὸς παντρεῦτι
κ' παίρν' νιὸ κ' παίρν' γριὸ
κ' παίρν' ἕναν παλλήκαρον
Μακεδ. (Χαλάστρ.)

γριόττος ὁ, ἀμάρτ. γριότ-τός Ρόδ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. γριά καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -όττος, ἡ ὅπ. ἐκ τῆς Ἰταλ. -otto
Εἰρωνικῶς ἡ γραῖα : Ἐν ἔδει νόμον ὁ γριότ-τός.

γριούδα ἡ Μακεδ. — Ν. Πολίτ., Παροιμ. 4, 133 γριούδα Μ. Ἀσία (Κυδων.) Λέσβ. (Πάμφιλ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. γριά καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦδα.

Ἡ μικρόσωμος γραῖα ἐνθ' ἂν. : Γριγιούδα κατὸ χρόνῳ Λέσβ. (Πάμφιλ.) || Παροιμ. Ἔμαθε ἡ γριούδα ἔς τὰ σκέλια τῶ ὀλημέρα τὰ γύρευε (τὰ σκέλια = τὰ συκέλια, τὰ σῦκα· ἐπὶ τῶν ἀδιακρίτων, τῶν ἀπαιτούντων τι, ὑπερσυνήθισαν νὰ λαμβάνουν) Ν. Πολίτ., ἐνθ' ἂν. Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ.

γριουδάκι τό, ἀμάρτ. γριουδάτσι Μύκ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. γριούδα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.
Γριούδα, τὸ ὅπ. βλ.

γριουδέλι τό, ἀμάρτ. γριουδέλ' Μ. Ἀσία (Κυδων.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. γριούδα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -έλι.
Γριούδα, τὸ ὅπ. βλ. Συνών. γριούδα, γριουδάκι, γριούλα 1.

γριούλα ἡ, κοιν. γριούλ-λα Κάλυμν. Νίσυρ. γριούλ-λα Νίσυρ. γριγιούλα Ἡπ. (Πράμυκτ.) Λέσβ. Μ. Ἀσία (Κυδων.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἄρτοτ. Λεβιάδ. Παρνασσ. Φθιώτ. Φωκ.) ρκούλ-λα Κύπρ. ργουλ-λα Κύπρ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. γριά καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -οῦλα.

1) Ἡ μικρόσωμος γραῖα καὶ θωπευτικῶς ἡ καλὴ, ἡ ἡσυχος γραῖα κοιν.: Βόηθα τὴ γριούλα νὰ περάσῃ ἔς τὸ πεζοδρομῶ κοιν. Πᾶρ' κ' τὴ γριγιούλα πάν', γιέ μ' Στερελλ. (Παρνασσ.) Ἡ γριγιούλα πέθανε ἡ καφαρὴ Ἡπ. (Πράμυκτ.) Τί θέλεις, θεκουλ-λα ρκούλ-λα, καὶ καταρωτῆς; Κύπρ. Ἐτῶ' ἐράσαν δὴγ γριούλ-λαν τ'ξαι ἤφνε Κάλυμν. Πρέπει νὰ πᾶν νὰ χαιρετήσωμεν δὴγ γριουούλ-λα Νίσυρ. Ἡ γριγιούλα γίν' κ' κούρβ' λου Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.) Εἶναι μὴ γριούλα κοτσονάτη Πελοπν. (Ξεχώρ.) || Παροιμ.
Ἄσας τ'ν ἔπαθ' ἡ γριούλα, | ἔκλειε τσί τὴν πορτούλα (ἐπὶ τῶν παρακαίρως μετὰ τὸ πάθημά των προφυλαττομένων) Λέσβ. || Ἄσμ.

Καὶ ἡ ρεοὺλ-λα ἡ καμπούρα | ἄρχιζεν καὶ ἑκατοῦραν
Κύπρ.

Ἄρχιζε, γλωσσα μ', ἄρχιζε νὰ τοὶ παινήσης οὐλές
τοὶ κοπελιές τοὶ δίφορες καὶ τοὶ καλές γριουῦλες
Κρήτ.

Μιά γριούλα ἡ καημένη | κάθεται καὶ μ' ὀρμηγεύει
Εὔβ. (Στρόπον.) 2) Παιδιά καθ' ἣν ἐν ἐκ τῶν πέντε ἕως
δέκα μετεχόντων εἰς ταύτην παιδίον, ὀρισθὲν ὡς «γριουλά»,
καταδιώκει μὲ κεκαλυμμένους τοὺς ὀφθαλμούς τὰ ὑπόλοι-
πα παιδιά καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐγγίση ἐν ἐξ αὐτῶν, τὸ ὅποιον
τότε ὑποχρεοῦται νὰ τὸ ἀντικαταστήσῃ Στερελλ. (Αἰτωλ.)
Συνών. τ υ φ λ ὀ μ υ ε γ α. 3) Κατὰ τὸν πληθ., κουκκιά μα-
γειρευόμενα δι' ἀπλοῦ βρασμοῦ ἄνευ οὐδενὸς καρυκεύμα-
τος Ἄττικ. Συνών. γ ρ ι ἄ 10, γ ρ ι α δ ἄ κ ι 2, γ ρ ι ἰ λ α 3,
γ ρ ι ἰ τ σ α 4.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γριούλας Στερελλ. (Αἰ-
τωλ.), ὑπὸ τὸν αὐτὸν δὲ τύπ. καὶ ὡς παρωνύμ. Στερελλ.
(Κολάκ.)

γριουλάκι τό, ἑνιαχ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ι ο ῦ λ α ὡς ὑποκορ.

Ἡ μικρὸς ὄσμος καὶ καλὴ γραῖα.

γριπάκι τό, Εὔβ. (Λιχάς) Ἰκαρ. (Καραβόσταμ.) Προπ.
(Μαρμαρ. Μηχαν.) γριπάξ' Εὔβ. (Λιχάς) Θεσσ. (Τρίκερ.)
Μακεδ. (Ἡράκλ.) γριπάτσι Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ἰ π ο ς ὡς ὑποκορ.

1) Μικρὸς γ ρ ἰ π ο ς, τὸ ὄπ. βλ., Ἰκαρ. (Καραβόσταμ.)
Μεγίστ. Προπ. (Μαρμαρ. Μηχαν.) Συνών. γ ρ ι π ἄ ρ ι,
γ ρ ι π α ρ ὀ λ ι, κ ο λ ο β ρ ἔ χ τ η ς, τ ρ ἄ τ α. 2) Δίκτυον
εἰδικὸν διὰ τὴν ἀλιεῖαν ἰχθύων Εὔβ. (Λιχάς) Θεσσ. (Τρί-
κερ.) Μακεδ. (Ἡράκλ.) Προπ. (Μηχαν.)

γριπάρης ὁ, Ἄστυπ. Λέρ. Νίσυρ. Πάρ. Προπ. (Μαρ-
μαρ. Πέραμ.) Σκιάθ. Τήλ. — Α. Παπαδιαμάντ., Χριστου-
γενν. διηγ., 51 Τὰ μετὰ θάνατον, 47. Μ. Φιλήντ., Γλωσσογν.
2, 120 — Λεξ. Περίδ. Αἰν. Βυζ. Μπριγκ. Βλαστ. 309 Πρω.
Δημητρ. Πληθ. γριπαράιοι Προπ. (Μαρμαρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ἰ π ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ἄ ρ η ς,
διὰ τὴν ὄπ. βλ. - ἄ ρ ι ς.

1) Ὁ ἀλιεὺς διὰ γρίπου Ἄστυπ. Λέρ. Πάρ. Προπ.
(Μαρμαρ. Πέραμ.) Σκιάθ. — Α. Παπαδιαμάντ., ἐνθ' ἄν.
Μ. Φιλήντ., ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. Βλαστ.,
ἐνθ' ἄν. Πρω. Δημητρ.: Βλέπ'ς οἱ γριπαράιοι ἀρκέφαν καὶ
'πονεαστήκανε (ἄρχισαν νὰ ὑποψιάζωνται) Μαρμαρ. Ἡτο-
νε 'ς τὸ ψάρεμα ἕνας καπετάνιος γριπάρης Λέρ. Πότε βοη-
θῶν τοὺς γριπάρηδες εἰς τὴν ἀνέλκυσιν τοῦ μακροῦ ἀτελειώ-
του γρίπου ἐπὶ τῆς μεγάλης ἄμμου Α. Παπαδιαμάντ.,
Χριστουγενν. διηγ., 51. Συνών. ψ α ρ ἄ ς. 2) Ὁ ἰδιοκτήτης
γρίπου Νίσυρ. Τήλ. — Λεξ. Πρω. 3) Ὁ κατασκευάζων γρί-
πους Λεξ. Αἰν. Πρω. Δημητρ.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γριπάρης καὶ ὡς ἐπών. Ἄθην. Μύκ.
Πάρ. Σέριφ. Σίφν. καὶ ὡς τοπων. Στερελλ. (Χριστ.)

γριπάρι τό, (I) Μύκ. γριπάρ' Μακεδ. (Καταφύγ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ἰ π ο ς ὡς ὑποκορ. Πβ. H.R. Kahane-
A. Tietze, Ling. Franca, 501 - 502.

Μικρὸν δίκτυον ἀλιείας ἐνθ' ἄν.

γριπάρι τό, (II) Ἰθάκ. Ἰων. (Φώκ.) Κεφαλλ. Λευκ. —
Α. Βαλαωρ., Ἔργα 2, 182, 3, 378 γριπάρ' Θράκ. (Αἰν.)
Στερελλ. (Αἰτωλ. Σιβ. Σπάρτ.) γριπάρ' Στερελλ. (Σπάρτ.)
Ἄγνωστος ἐτύμου.

Εἶδος χόρτου τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀγρωστοδῶν (Gra-
mineae) Θράκ. (Αἰν.) Ἰθάκ. Ἰων. (Φώκ.) Κεφαλλ. Λευκ.
Στερελλ. (Αἰτωλ. Σιβ. Σπάρτ.) — Α. Βαλαωρ., ἐνθ' ἄν. :
Μ' ἐκεῖ τοῦ γριπάρ' φκειάν'νι τὰ π'λλὰ φουλιές Σπάρτ.
Τὰ πράτα τρῶνι γριπάρ' αὐτόθ. || Παροιμ. Ἡ γουρούνα,
ἄμα ἔκανε γουρουνόπουλα, δὲν ἐχόρτανε οὔτε γριπάρι (=ἡ
μήτηρ πολλὰς στερήσεις ὑφίσταται χάριν τῶν τέκνων τῆς)
Κεφαλλ. || Ποιήμ.

Ἄλλη δὲ γνώρισαν στρωμνὴ παρὰ χλωρὰ γριπάρια,
οὔτ' ἄλλη ἔλαβαν σκεπὴ, παρ' ἄγρια πρινάρια

Α. Βαλαωρ., ἐνθ' ἄν. 3, 378.

Ἐπὶ τὸ λείψανον ἔστρωσε | χλωρὸ γριπάρι,
τὸ μνήμα ἐσφράγισε, | σκύπτει, φιλεῖ

Α. Βαλαωρ., ἐνθ' ἄν. 2, 182.

γριπαρόλι τό, Ν. Ἀποστολίδ., La pêche en Grèce,
45 — Λεξ. Βλαστ. 311 Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ι π ἄ ρ ι (I) καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ.
- ὀ λ ι.

Μικρὸς ἐλαφρὸς γ ρ ἰ π ο ς ἐνθ' ἄν. Συνών. γ ρ ι π ἄ κ ι,
γ ρ ι π ἄ ρ ι, κ ο λ ο β ρ ἔ χ τ η ς, τ ρ ἄ τ α.

γριπιάρικος ἐπίθ. ἀμάρτ. γριπ-πιάρικος Ρόδ.

Ἐκ τοῦ γ ρ ι π ι ἄ ρ ι κ ο, οὐδ. τοῦ ἀμάρτ. γ ρ ι π ι ἄ ρ ι ς.

Ὁ ἔχων σχέσιν μὲ τὴν διὰ γρίπων ἀλιεῖαν, ὁ ἀλιευτικὸς :
'Απὸ ἐκεῖ ἐπέρασαν ἕναν γριπ-πιάρικον καίτιν ἄτυχον.

γριπίζω Ζάκ. Πελοπν. (Μεσσην.) — Α. Παλάσκ., Ὁ-
νοματολόγ., 28 — Λεξ. Κορ. Περίδ. Πρω. Δημητρ.

Τὸ Βυζαντ. γ ρ ι π ἰ ζ ω. Πβ. Ἡσύχ. «γριπιζέει ἀλιεῖν».

1) Ἀλιεὺς διὰ γρίπου Πελοπν. (Μεσσην.) — Λεξ. Κορ.
Περίδ. Πρω. Δημητρ. Συνών. ψ α ρ ε ῦ ω. β) Ἀλιεὺς δι'

ἀπόχης γαρίδας εἰς τὰ ἀβαθῆ ὕδατα τῶν παραλιῶν Ζάκ.

γ) Ἀνιχνεύω, ἀγρεύω διὰ γρίπου ἀντικείμενον ἐντὸς τῆς
θαλάσσης Λεξ. Δημητρ. 2) Περιτυλίσσω, περιδένω διὰ
σχοινίου τὴν ἀνεγκυσεῖσαν ἄγκυραν διὰ νὰ συγκρατητῆται
αὕτη στερεῶς Α. Παλάσκ., ἐνθ' ἄν.

γριπιτζής ὁ, ἑνιαχ. γριπ'τζής Κωνπλ. γριπ'τζής Λέσβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ἰ π ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ι τ ζ ἦ ς.

Ὁ ἀλιεὺς ἐνθ' ἄν. : Οἱ γριπ'τζήδες λ'π'θῆκαν τὴ γάττα,
τ'ς 'ρίζαν καθόσα ψάρια Λέσβ. Συνών. ψ α ρ ἄ ς.

γριπόβολο τό, Κύθν. γριπόβολος ὁ, Σύμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ἰ π ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - β ο λ ο,
περὶ τῆς ὄπ. βλ. Γ. Χατζιδ., Ἄθηνᾶ 22 (1910), 242.

Σχοινίον τὸ ὅποιον, ἔχον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ προσδεδεμένον
λίθον ἢ κλάδον δένδρου, ρίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν, ἵνα συ-
ρόμενον ἀνεύρη καὶ παρασύρη ἀπολεσθεῖσαν ὀρμιᾶν ἢ ἄλλο
ἀντικείμενον.

γρίπος ὁ, Αἴγιον. Ἄνδρ. Ἄστυπ. Βιθυν. (Ἄρακλ.
Μουδαν.) Δωδεκάν. (Λειψ.) Ἐρεικ. Εὔβ. (Χαλκ.) Θηρ.
Θράκ. (Σηλυβρ.) Ἰθάκ. Κεφαλλ. Κέως Κουφονήσ. Κύθν.
Κυκλάδ. Κύπρ. Κῶς Λευκ. Νάξ. (Κωμιακ.) Νίσυρ. Πάρ.
Πελοπν. (Μεγαλοχ. Μεσσην.) Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) Προπ.
(Ἄρτάκ. Μαρμαρ.) Σύμ. Τήλ. — Ν. Ἀποστολίδ., La pêche
en Grèce, 44 Α. Βαλαωρ., Ἔργα 3, 268 Π. Βλαστ., Ἄργῶ,
337 Γ. Δροσίν., Ἐργα 14, 40 Th. de Heldreich, Faune de
Grèce, 92. Α. Μαμμέλ., Θαλασσιν., 33, 108 Α. Παλάσκ., Ὁ-
νοματολόγ., 28 Π. Παναγιωτοπούλ., Ἰχθ. ἀναδρομ., 468 Μ.
Φιλήντ., Γλωσσογν. 2, 35 H.R. Kahane-A. Tietze, Lingua
Franca, 503 - 504 — Λεξ. Περίδ. Αἰν. Βυζ. Βλαστ. 311

